

Cronologia
Antoni Gonzàlez

Informe
Comissió de defensa
del Patrimoni i Arxiu Històric
Delegació de Barcelona

La casa Serra de Barcelona

La casa Serra com la va deixar Puig i Cadafalch, amb el cos de planta baixa a la Diagonal (fot. IMH).

La casa Serra de Barcelona

CRONOLOGIA

La història recent de la Casa Serra de Barcelona és la mostra paradigmàtica de la situació del nostre patrimoni arquitectònic: Trontollant.

Protegida inicialment, desprotegida davant les pressions de la propietat, abandonada, malmesa, centre de contínua polèmica, la Casa Serra envelleix, mentre l'Administració no troba la resposta adient, eficaç, definitiva. Repassar i analitzar la història de la Casa Serra ajuda a comprendre la desprotecció del nostre patrimoni i albirar els camins per a corregir-la. Perquè si bé l'Administració te i tindrà un paper decisiu, no és només un problema de l'Administració: cal aprofundir la sensibilització col·lectiva, que ajudi a fer els plantejaments reivindicatius amb més rigor i fonaments, cal més imaginació (jo diria més «cultura») en tots aquells que remenen el patrimoni: propietaris, promotors, tècnics, usuaris; cal, en definitiva, que sigui tota la societat qui assumeixi la necessitat de la protecció del patrimoni arquitectònic.

Heus aquí un resum cronològic d'aquesta història que cal conèixer:

1900.

Josep Puig i Cadafalch (1867-1956) projecta per encàrrec del Sr. Serra l'edifici que havia de ser el seu habitatge i seria construït en un solar delimitat pel carrer Còrsega, la Rambla de Catalunya i la Diagonal.

1903.

S'inicien les obres.

1907.

El Sr. Serra decideix no anar a viure a la casa, segons ell per motius de comoditat, segons els seus coneguts per problemes econòmics.

1908.

El premi al millor edifici de l'any, que l'Ajuntament volia atorgar a la casa Serra, queda desert, per no haver-se acabat l'obra.

L'edifici, inacabat, no es ocupat com a habitatge i poc després el Sr. Serra el ven a la congregació de religioses de Sta. Teresa, que l'adaptarien mínimament per a complir la funció docent.

1945

L'edifici és ampliat afegint dues plantes al cos inicial de la Diagonal. Les obres foren projectades o assessorades pel propi Puig i Cadafalch, que per haver estat «depurat» després de la guerra civil no podia exercir com arquitecte, motiu pel qual signava l'arquitecte Pericas.

1950.

Necessitant el Col·legi un pati de jocs les monges decideixen fer-ho sobre la coberta de l'afegit. Aquesta vegada el projecte surt d'un concurs d'idees... entre les alumnes de setè de batxillerat.

26 abril 1961.

L'Ajuntament aprova provisionalment el «Catálogo de edificios y monumentos de interés Artístico, Histórico, Arqueológico, típico o tradicional de Barcelona».

En ell hi consta la casa Serra.

El Catàleg seria aprovat definitivament per la Comissió d'Urbanisme el 30 d'abril del 1962.

La casa Serra no es pot aterrar.

6 juny 1966.

Només quatre anys després les monges inicien les gestions per a excloure l'edifici del Catàleg. Amb aquesta data la Reverenda Madre M. Donata del Arroyo, —Procuradora General de la Compañía de Santa Teresa de Jesús— lliura una instància al batlle Sr. Porcioles sol·licitant l'exclusió. Les monges alleguen que l'edifici no és adequat per a l'ensenyament, que no és prou «antic», que no val gaire, que elles ja tenen un altre edifici important: el de Gaudí al carrer Ganduxer (i amb un en tenen prou!) i que per l'emplaçament de l'edifici «resultaria más vistoso y necesario para la ciudad una construcción moderna». El mateix escrit aclara lo que per a ningú era un misteri: es tracta simplement de vendre a una immobiliària per a enderrocar i construir un edifici més «vistoso» i rendable.

Les raons de les monges les explicitarien encara més: volien bastir un altre col·legi nou, més adient, a Sant Cugat (l'esperit del Vaticà II, però, les suggerí després un emplaçament més popular: Bellvitge). Les Teresianes feien seva una actuació normal de l'església del nacional-catolicisme de la II Dictadura: negociar —especular— amb el seu patrimoni. Recordem a tall d'exemple com els carmelites del carrer Llúria vengueren... el campanar de l'església per a «fer pisos» o com les monges de la Presentació i d'altres vengueren a Núñez i Navarro llurs col·legis de l'eixample amb el mateix fi. Es diu que durant les negociacions entre comunitat teressiana i Ajuntament per l'exclusió de la Casa Serra del Catàleg, succeí una anècdota que quedarà unida per sempre a la petita història del nostre patrimoni: la monja i el funcionari municipal que duïen les negociacions s'enamoraren, i deixant hàbits, papers i romanços, iniciaren una nova vida comuna. El mateix any 1966 es produeix la venda de l'immoble amb la plena confiança de que l'Administració Porcioles sabrà excloure'l de l'engorros catàleg. L'operació la dirigeix desde Roma el «Consejo Generalicio de la Orden de Santa Teresa». La venda, però, no va ser escriturada.

1968.

L'expedient per a l'exclusió encara no està resolt, però tira endavant a l'Ajuntament. El Servicio de Edificios Artísticos y de Ornato, que feia pocs anys havia inclòs l'edifici al catàleg, informa favorablement l'exclusió. El Col·legi d'Arquitectes intervé. El 20 de maig lliura un primer informe demanant que no s'exclougui Can Serra. A

l'agost el degà Cendoya demana que el Col·legi pugui conèixer i intervenir en l'expedient. Però l'Ajuntament té presa quant la decisió:

6 novembre 1968.

El Consejo Pleno de l'Ajuntament Porcioles aprova inicialment l'exclusió de Can Serra del Catàleg (i com a «torna» el mateix dia aprova també l'exclusió de la masia de Can Sabastida en el Carmel, que seria executada per una immobiliària poc després).

Desembre 1968.

Aprofitant les vacances de Nadal es posa a informació pública les modificacions del Catàleg.

2 gener 1969.

El Col·legi d'Arquitectes és la única institució que compareix a la informació pública i junt a la Direcció dels Museus de Barcelona manifesta públicament el rebuig a la decisió municipal.

El Col·legi demanà, a més, la revisió del Catàleg per a incloure nous edificis oblidats l'any 1962, i la possible reutilització pública de casa Serra.

Una característica singular de la història de casa Serra és que la seva defensa ha estat sempre protagonitzada per organismes culturals i —a diferència de tants d'altres: Born, Casa Golferichs, mercat de les flors, sense una reivindicació de reutilització concreta, per part d'associacions de barri (sens dubte per la seva situació en la ciutat i el fet d'iniciar-se la seva defensa en una època en què les reivindicacions urbanes estaven lluny).

22 maig 1969.

El «Consejo Pleno» de l'Ajuntament aprova provisionalment la modificació-exclusió del Catàleg, desestimant l'al·legació del Col·legi i autoritzant l'enderroc amb la condició de la cessió a l'ajuntament dels elements arquitectònics i ornamentals que s'estimin d'interès. L'expedient passà després a la Comissió d'Urbanisme encarregada d'aprovar-ho definitivament.

Juliol 1969.

El Col·legi d'Arquitectes s'adreça a la Comissió d'Urbanisme demanant que no sigui aprovat l'expedient i adjuntant un nou informe del seu Arxiu Històric.

La premsa de Barcelona —que tants edificis ha salvat!— reacciona una vegada més fent costat amb el Col·legi i denunciant la política irresponsable del Consistori barceloní. La Comissió d'Urbanisme deixa l'expedient sobre la taula. Te dos anys per a contestar.

7 i 8 juliol 1971.

La premsa destaca l'advertiment que fa públic el Col·legi: el dia 14 venç el termini de dos anys que la Comissió d'Urbanisme té per a decidir l'aprovació definitiva. Si no hi ha decisió, la modificació del Catàleg —diuen la propietat i l'ajuntament— serà aprovada per silenci administratiu i l'endemà pot començar l'enderroc.

El Col·legi busca ajuda a Madrid. Junt amb el Col·legi d'aparelladors, l'Acadèmia de Belles Arts i l'Escola d'Arquitectura, demana al Ministerio de Educación y Ciencia la incoació d'expedient de declaració com a monument històric-artístic d'interès provincial. El conseller provincial de Belles Arts, senyor Ripoll, tramet urgentment la sol·licitud.

16 juliol 1971.

Grans titulars als diaris. Madrid (la direcció general de Bellas Artes) incoà l'expedient salvador: no hi haurà enderroc. El periodista Serrats Ollé, des de Tele/Exprés, posa la nota pesimista amb un article titolat: «No cantemos victoria». La incoació —deia— no vol dir res. Avui, set anys després, no es segur encara el futur de la casa Serra. El periodista escrivia coneixent el país. L'aprovació per silenci administratiu de l'expedient municipal sembla que va ésser vàlida. La Sala Primera del Contencioso-Administrativo i la Sala Tercera del Tribunal Supremo la ratificarien. Per a bé de la ciutat una nova tramitació —des de Ma-

drid— s'interferiria i aturava l'enderroc.

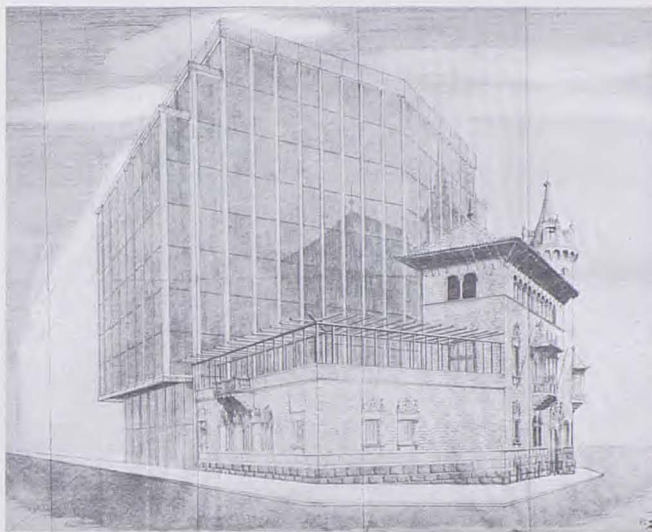
Novembre 1971.

Perdudes les esperances d'enderrocar l'edifici, la propietat estudia la manera d'edificar el màxim volum possible al solar veí de la Casa Serra, conservant aquesta, o vendre els solars en les millors condicions.

La Caja de Ahorros Provincial interessada en l'operació demana un informe tècnic conjuntament a dos arquitectes de posicions ideològiques (polítiques i arquitectòniques) ben diferents: Joan Bassegoda i Oriol Bohigas. L'informe és lliurat a la caixa el 12 de juliol de 1972.

Febrer 1973.

Joan Bassegoda redacta un avantprojecte que proposa bastir un edifici de 10 plantes —conforme a les ordenances municipals vigents—, respectant la Casa Serra i retornant-la al seu estat primitiu, enderrocant els afegits de 1945.

Avantprojecte de Joan Bassegoda. Febrer 1973.

4 maig 1973.

La Dirección General de Bellas Artes acorda aprovar l'avantprojecte de Joan Bassegoda.

Juliol 1974.

La Dirección General de Bellas Artes inicia un nou expedient de declaració monumental de la casa Serra junt amb d'altres obres de Puig i Cadafalch.

La tramitació del primer expedient havia tingut problemes: la Diputació de Barcelona, fonamentant-se en l'informe del «Servicio de Catalogación y Conservación de Monumentos» s'oposà a la declaració monumental.

1975.

La immobiliària Felatino té opció de compra sobre la casa Serra i inicia contactes amb els serveis tècnics de la Dirección General per a temptejar quin edifici es podria permetre bastir junt a casa Serra, mutilant una part d'aquesta, doncs l'avantprojecte d'en Bassegoda aprovat en 1973 no permet aconseguir prou volum edificat. L'arquitecte Chueca Goitia visita la casa amb els arquitectes de la immobiliària, J. L. Cia i F. Ribas.

16 abril 1975.

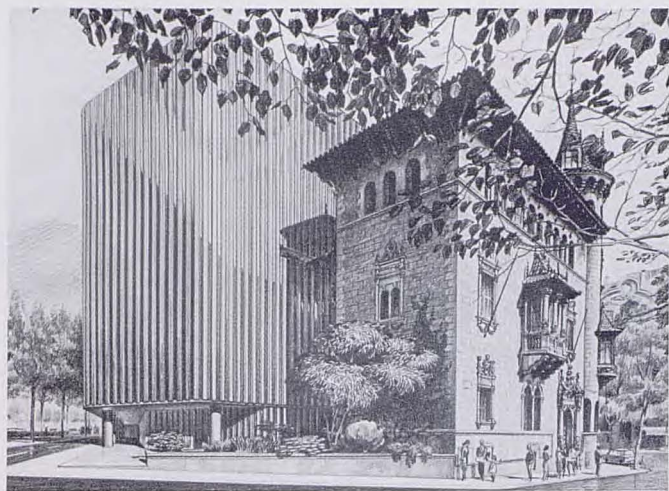
El Consejo Asesor de Monumentos de la Dirección General de Bellas Artes es reuneix a Madrid i tracta del tema.

21 abril 1975.

Cinc dies després el gerent de Felatino S.A., Luis Gil de Biedma, envia al director general l'avantprojecte del que es vol edificar.

Avantprojecte dels arquitectes Cia i Ribas. Volum del nou edifici projectat. La façana lateral de casa Serra seria nova, doncs actualment es una mitgera.

Avantprojecte d'edifici contigu a casa Serra per J. L. Cia i F. Ribas, arqtes. Desapareix el cos de planta baixa de la Diagonal.

Maig 1975.

Paral·lelament Felatino S. A. fa gestions davant el delegat de Serveis d'urbanisme de l'Ajuntament, Sr. Miró Burunat (l'alcalde era Masó). Felatino proposa el mateix que a Madrid o una altre solució: la casa Serra per a l'Ajuntament a canvi d'un edifici singular contigu.

9 juny 1975.

Cinc anys després d'iniciar els treballs la Comissió de revisió del catàleg, es reuneix per primera vegada la ponència mixta Ajuntament-entitats cíviques per a estudiar la proposta de revisió.

4 novembre 1975.

El «Consejo Asesor de Monumentos» acorda: «Con relación al edificio que pretende llevar a cabo la inmobiliaria Felatino S. A. que mantiene como parte integrante del mismo el edificio Serra, obra del arquitecto Don José PUCH y Cadafaich, el Consejo se pronuncia por la solución más simple y neutral, y considera que el nuevo edificio puede admitirse con el tratamiento de muro cortina, pero opina que su altura no puede rebasar de la altura de cornisa del edificio de la misma manzana que hace esquina a la Avda. General Franco y calle de Córcega».

(El subrratllat de PUCH és meu, però la grafia és l'original madrilenya).

29 novembre 1975.

Assegurada l'aprovació per la direcció general, Felatino S. A. (filial de Phoenix Latino, S. A. creada per aquesta operació), escritura la compra de l'edifici davant el notari Peña Bielsa, estimant la transacció en 150 milions de pessetes; les monges figuren encara com a propietàries, malgrat que de fet ja no ho eren.

Desembre 1975.

La premsa es fa ressò de l'operació i tem de nou l'enferroc.

9 gener 1976.

El Consejo de Ministros acorda la declaració com a Monuments «nacionals» set obres d'en Puig i Cadafalch. La casa Serra, no hi figura.

20 gener 1976.

La Dirección General escriu a la Comisión del patrimonio histórico-artístico de Barcelona demanant el seu parer sobre el croquis presentat per Felatino S. A. Amb una forma habitual d'actuar Madrid sol·licita l'opinió de la «provincia» dos mesos després d'haver aprovat el croquis...

28 gener 1976.

La ponència mixta que està estudiant la revisió del Catàleg pren un acord decisiu: Casa Serra tornarà a constar al Catàleg Municipal.

Maig 1976.

Abans de que la Comisión de Barcelona pugui fer arribar el seu parer (havia demanat més informació a Madrid) la Dirección General —amb el gest típic del centralisme— aprova l'avantprojecte presentat per Felatino S. A. realitzat segons el croquis aprovat el novembre del 1975.

Juny 1976.

La premsa es fa ressò de l'autorització madrilenya. Maria Eugènia Ibáñez a Mundo Diario publica el dia 5 un documentat treball sobre la història de l'afer.

Abril 1977.

Es aprovat inicialment el nou «Catálogo del patrimonio arquitectónico, histórico-artístico de Barcelona». Casa Serra torna a figurar.

1977.

J. Antoni Solans nou delegat d'urbanisme de l'Ajuntament (alcalde Socías), i antic alumne del col·legi teresià, intervé també en l'afer. Demana als arquitectes de Felatino S. A. un nou avantprojecte adaptat al nou pla comarcal i un estudi de detall de la mansana.

Juny 1977.

Felatino S. A. presenta l'estudi de detall relatiu als solars de la seva propietat.

Desembre 1977.

Felatino S. A. a petició de la Delegació Municipal d'Urbanisme, presenta un nou estudi de detall de tota l'illa, acompanyat de dibuixos i maqueta de l'edifici que vol bastir tocant a la Casa Serra.

16 Febrer 1978.

J. A. Solans presenta a la premsa el nou avantprojecte preparat pels arquitectes Cia i Ribas. L'Ajuntament vol inaugurar així un nou tipus d'«informació pública». A l'acte de presentació hi assisteixen Antoni de Moragas president del FAD i Antoni González, secretari general del SERPPAC, invitats per tal que opinin respecte a l'avantprojecte.

La premsa recull opinions i s'obre nova polèmica. L'avantprojecte —en general—, no agrada.

20 Març 1978.

Nou estudi de detall presentat per Felatino S. A. refonent els dos anteriors.

Març 1978

La Comissió de Defensa del Patrimoni i Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes acorda lliurar a l'Ajuntament el seu informe, compareixent així en aquesta «informació pública».

8 Abril 1978.

El Servei Municipal d'Edificis Artístics presenta a la Delegació d'Urbanisme un informe de l'arquitecte Serra Goday que exposa criteris semblants als del Col·legi d'Arquitectes i inclou un croquis de solució per al lligam de l'edifici nou amb el vell en «macla retardada».

Visita a casa Serra de la Comissió de Defensa del Patrimoni amb els arquitectes Cia i Ribas (7 març 1978).

15 Juny 1978.

Els autors de l'avantprojecte compareixen a l'Ajuntament per a manifestar el rebuig de l'informe del Servei d'Edificis Artístics, i reclamant una urgent adequació perquè Can Serra amenaça ruïna. En el seu escrit manifesten que Can Serra és una obra incompleta que permet ser «recomposta».

Delegació de Barcelona

COMISSIÓ DE DEFENSA DEL PATRIMONI I ARXIU HISTÒRIC

INFORME

La Comissió de Defensa del Patrimoni i Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Barcelona, ha analitzat l'avantprojecte de construcció d'un edifici junt a la casa Serra a la Rambla de Catalunya de Barcelona, avantprojecte que contempla igualment la reforma de l'edifici bastit per Puig i Cadafalch en 1906.

L'anàlisi realitzada ha consistit fonamentalment en l'estudi de la documentació de l'avantprojecte (plànols, fotografies, maqueta), la visita a la casa Serra amb els autors de l'avantprojecte i l'estudi de material existent sobre l'estat primitiu de l'obra d'en Puig i Cadafalch (fotografies, estudis originals de l'arquitecte i bibliografia). En funció d'aquesta anàlisi la Comissió acorda lliurar el següent informe:

Consideracions generals.

El fi últim de l'avantprojecte redactat pels arquitectes Ribas i Cia és l'intent de fer compatible un aprofitament màxim dels solars continguts a la casa Serra, amb el respecte a aquesta obra en funció dels seus mèrits arquitectònics i històrics.

La consideració dels valors monumentals d'aquest edifici es doncs el punt de partida de l'avantprojecte i, en definitiva, de l'anàlisi i informe de la Comissió.

La Casa ha sofert en els setanta anys de la seva existència diverses modificacions i afegits, procés en la vida de tot edifici, i circumstància habitual en la major part dels edificis monumentals que de totes les èpoques han arribat als nostres dies.

11 Juliol 1978.

Reunió de la Comissió Assessora de la Delegació Municipal d'Urbanisme. Entre els seus acords referents a la Casa Serra destaquen: 1. Que no cal conservar íntegrament l'edifici de Puig i Cadafalch. 2. «Se considera loable la restauración del cuerpo de edificación principal aprovechando los elementos originales con el fin de concederle la volumetría de que carece». 3. Rebuig de la macla de l'edifici nou amb el vell.

31 Juliol 1978.

S'aprova provisionalment el catàleg municipal. Casa Serra hi és.

18 Agost 1978.

La Comissió Municipal Executiva aprova inicialment l'estudi de detall presentat per Felatino S. A. el 20 de març i el sotmet a informació pública (seria publicat en el BOP el 25 de setembre). Un annex a l'acord de la Comissió indica alguns suggeriments respecte al projecte que s'ha de realitzar, però no té en compte l'informe de la Comissió de Defensa del Patrimoni del Col·legi d'Arquitectes ni el del propi Servei Municipal. S'acorda també demanar als arquitectes Federico Correa i Alfonso Milà «criteris de projecte sobre la composició, qualitat i textura dels materials de tancament del nou edifici».

19 Octubre 1978.

El SERPPAC presenta a l'Ajuntament un escrit d'allegacions oposant-se a l'aprovació de l'estudi de detall, per motius conceptuals (considera un greu error el «completar» l'edifici d'en Puig aprofitant materials originals procedents de l'enderroc d'una part existent del propi edifici), de precedent per al tractament futur del patrimoni arquitectònic de la ciutat, i demana la conservació íntegra de l'edifici original d'en Puig i Cadafalch de 1907.

Octubre 1978

En el moment de redactar aquesta cronologia no hi ha cap decisió ferma respecte a la Casa Serra. El Catàleg Municipal no és aprovat definitivament, la declaració monumental no s'ha resolt, el projecte de Felatino S. A. no té encara llum verda. Tot està igual que en 1968. Bé, un xic pitjor: la Casa Serra fa deu anys que està buida, abandonada.

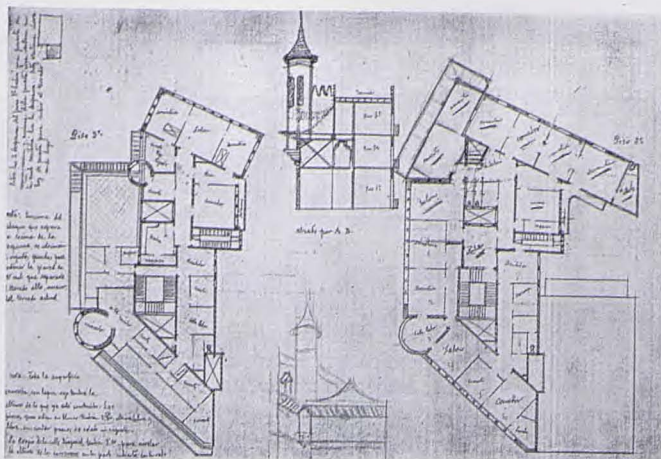
ANTONI GONZÁLEZ

Normalment és difícil definir en aquests edificis la part estrictament monumental, ja que un excessiu purisme podria subvalorar aportacions successives a un conjunt que és resultat d'un procés històric, i la búsqueda de la puresa tipològica i estilística primitiva pot comportar enderrocs erronis. En el cas, però, de la casa Serra, la proximitat cronològica de la seva edificació permet disposar de documents gràfics del seu estat primitiu i jutjar objectivament sobre el significat i contingut arquitectònics dels afegits posteriors. Es possible, doncs, arribar a definir quina part de l'actual conjunt edificat mereix la valoració de la que es desprèn la necessitat de la seva conservació i condiciona la nova edificació veïna.

Considera la Comissió que ha d'entendre's com a part monumental de Casa Serra l'edifici bastit amb projecte i direcció d'en J. Puig i Cadafalch en 1906 del que forma part inseparable el cos en planta baixa que tancava el conjunt seguint l'alineació de l'avinguda Diagonal i la caixa d'escala, única comunicació vertical de l'edifici.

Els afegits posteriors bastits per a l'adaptació de l'edifici a la funció docent no poden valorar-se de la mateixa manera.

Per tant la conservació de l'edifici obra d'en Puig i Cadafalch, ha d'abastar a tot l'edifici original existent. Acceptar la mutilació de part d'ell, crearia d'altra banda, un greu precedent per al tractament futur del patrimoni arquitectònic de la ciutat. Quant a altres punts de partida en els que es basen els autors de l'avantprojecte, la Comissió entén:

Croquis de Puig i Cadafalch per a una possible ampliació de casa Serra i la seva conversió en habitatges de lloguer.

La casa Serra actualment, amb els cossos afegits en la postguerra. (Fot. GMN.)

El càlcul de la edificabilitat possible no ha de partir de la que fóra permesa en cas de la no existència de l'obra monumental, redistribuïda posteriorment en el solar intentant la compatibilitat amb la conservació de dita obra monumental. Acceptar aquest principi seria, també, un greu precedent per a futures actuacions similars en el patrimoni arquitectònic de la ciutat. L'edificabilitat possible ha de calcular-se partint obviament de l'existència de l'obra monumental, motiu pel que te raó d'ésser l'estudi volumètric, i per tant aquesta edificabilitat serà com a màxim la que sigui compatible amb les exigències mínimes de respecte al monument.

La valoració que els autors de l'avantprojecte fan de l'edifici d'en Puig, considerant-lo com una «pell» sense contingut es contradictòria amb la idea de «refer» uns volums que, d'altra banda, no havien existit mai, la qual cosa intenten amb la seva proposta de solució per a l'actual mitgera del carrer Còrsega.

En conseqüència la Comissió proposa les següents consideracions o esmenes:

Edifici actual.

Conservar íntegrament la part original bastida en 1906 per Puig i Cadafalch que inclou la caixa d'escala i la planta baixa del cos amb façana a la Diagonal. Quant als interiors, conservar el vestíbul i la sala de la planta principal.

Quant a l'actual mitgera del carrer Còrsega, s'accepta la solució de completar el volum teòric del cos principal, sempre que el nou volum que no havia existit fins ara sigui tractat amb materials que permetin una clara i intuïtiva lectura de la solució adoptada, sense cap mena de mixtificació que pugui induir a error. Queda clar, doncs el rebuig a tractar aquest nou volum amb els materials i reconstrucció de finestres que proposa l'avantprojecte.

Conservar les cobertes del cos principal de l'edifici sense variació de la seva configuració actual, es a dir, mixta de teula i coberta plana sense «completar» les dues vessants per la part interior, volum que no ha existit mai, ni havia estat projectat per en Puig i Cadafalch. Conservar l'accés a la part superior de la torratxa.

Quant a la coberta del volum nou, indicat en el paràgraf anterior, s'ha d'aportar una solució simètrica a l'actual, es a dir retornant el ràfec i prosseguint després la coberta plana. Aquest troç de coberta nova serà tractada amb materials diferents a la primitiva.

En la façana N del cos principal, cal conservar els arcs que primitivament continuen la connexió amb la pèrgola.

Edifici nou.

La façana de la Diagonal, que en gran part quedaria sobre la planta baixa original d'en Puig, es mantindrà alineada amb aquesta sense voladís.

La planta baixa, desde el cos original d'en Puig fins el límit del solar, es retrasarà un mínim de 5 m., que es podria aconseguir, aprofitant per a situar en aquest lloc accessos d'automòbils i vianants.

La planta entresol d'aquesta façana, immediatament a sobre del cos original es retrasarà un mínim de 1,5 m. permetent la utilització pública de la terrassa situada sobre l'esmentat cos.

La façana al carrer Còrsega tampoc hauria de formar voladís, situan-se tot el volum en l'alineació del carrer. La cantonada N del nou edifici, resolta amb una petita cantonada, s'hauria de solucionar d'altre manera més coherent volumètricament i formalment. Quant a l'altura, atenent-nos a l'estudi de visuals des de l'entorn de l'edifici, no ha d'ésser superior a la de l'edifici immediatament contigu al nou edifici, es a dir, que com a mínim ha de rebaixar-se una planta de les proposades en l'avantprojecte. Sobre aquesta altura no poden admetre's àtics o volums esglaonats.

Quant els materials, hom considera que el material de façana hauria d'ésser uniforme, de textura llisa, que no provoqui ombres i que, en definitiva, ajudi a resaltar l'edifici a Casa Serra.